

Hvordan bliver du schweisshundefører i Schweiss-registret?

- januar 2021 -

Det kræver stort engagement og hårdt arbejde at forberede sig selv og sin hund til at kunne søge om optagelse i Schweiss-registret - og selvom man gør en stor indsats, er der ingen garanti for, at man bliver optaget i Registret. Det er nemlig et ret lille nåleøj, man skal igennem - og bliver man optaget, er det faktisk først dér, den stejle læringskurve virkelig starter.

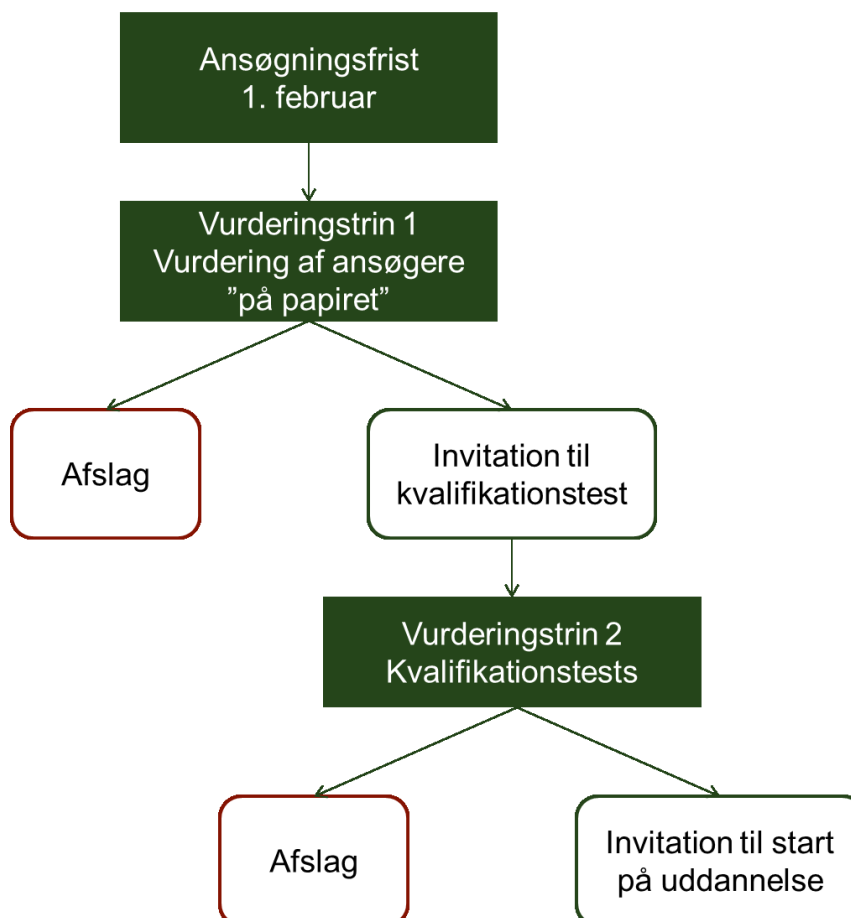
Men spørger du de hundeførere, der er i Registret, er det hele umagen værd!

s

I det følgende beskrives, hvordan nye hundeførere optages i Schweiss-registret - både processen omkring ansøgning og optagelse (se en grafisk oversigt i figuren nedenfor), hvilke formelle krav, der stilles til ansøgeren, samt hvilke værdier og egenskaber, der lægges vægt på hos ansøgeren. Informationen er delt op i tre afsnit:

1. Processen omkring ansøgning og optagelse
2. Krav til ansøgerens personlige egenskaber
3. Optaget på det toårige uddannelsesforløb – og hvad så?

Proces for optagelse af nye hundeførere

1. Processen omkring ansøgning og optagelse

Det forventes, at ansøgeren tager kontakt til den lokale koordinator i god tid inden ansøgningen, for både at påbegynde et godt samarbejde og opbygge en god forståelse for Registrets arbejde.

Figuren på første side viser en grafisk oversigt over processen omkring ansøgning og optagelse. Her beskrives de tre trin i processen: ansøgningsfrist, vurderingstrin 1 og vurderingstrin 2.

Der er ansøgningsfrist én gang årligt: den 1. februar. Senest to måneder før fristen lægges en nyhed på Schweiss-registrets hjemmeside, www.schweiss.dk, hvor der linkes til det digitale ansøgningskema.

De nye ansøgere vurderes i to trin.

Vurderingstrin 1.

For at en ansøgning kan komme i betragtning, skal ansøger:

- være i besiddelse af gyldigt jagttegn med påtegning ”Riffeljagt tilladt”,
- være i besiddelse af gyldigt kørekort til personbil, og
- sammen med sin hund indenfor 12 måneder før ansøgningsfristen have opnået 1. præmie på en af følgende prøver:
 - o Schweissprøver, der er dømt efter DKK’s regler: 400m/20t, 600m/20t, 1000m/20t og 1000m/40t.
 - o DRK’s vildtsporprøver i championatklassen.

Det vil sige, at hvis ansøgningsfristen er d. 1. februar 2021, skal ansøgeren sammen med sin hund have opnået en 1. præmie på en af de ovennævnte prøver i perioden 1. februar 2020-1. februar 2021.

Ønsker en ansøger at benytte en anden prøve end ovenstående, er det ansøgers ansvar at dokumentere, at prøven svarer til en af ovenstående prøver. Udenlandske prøver tages ikke i betragtning.

Vurderingstrin 1 er endvidere en helhedsvurdering af ekipagen (hundefører og hund) ud fra den indsendte ansøgning, behovet for hundeførere i det lokalområde, hvor ansøgeren bor, samt ansøgerens personlige egenskaber og lokale renommé (se afsnit 2, Krav til ansøgerens personlige egenskaber). Naturstyrelsen beslutter efter drøftelse med koordinatorene og Schweissudvalg, hvilke ekipager der skal inviteres til en kvalifikationstest.

De ansøgere, som ikke indkaldes til kvalifikationstest, får et standardafslag, mens de ansøgere, som Naturstyrelsen ønsker at se til en kvalifikationstest, får besked herom. Ansøgere kan forvente svar på deres ansøgning i marts måned.

Vurderingstrin 2 består af en kvalifikationstest, hvor ekipagens samlede evne til at kunne løse en udfordrende eftersøgning på en kvalificeret og troværdig måde vurderes.

Selvom ekipagen har opnået gode resultater ved andre sporprøver, viser erfaringen, at der er en væsentlig stigning i sværhedsgrad fra en adgangsgivende sporprøve til en kvalifikationstest, og en stor del af ekipagerne til kvalifikationstesten har ikke et niveau, der lever op til forventningerne. Derfor er der en periode på 4-5 måneder, fra ansøgeren får svar på sin ansøgning (vurderingstrin 1), til ansøgeren skal til kvalifikationstest (vurderingstrin 2). Det giver ansøgeren gode muligheder for at træne målrettet hen mod testen og udbygge samarbejdet med lokale hundeførere. Kvalifikationstesten ligger typisk i august og september måned, og indkaldelsen til testen sendes til ansøgeren i juni/juli.

Kvalifikationstesten afholdes efter Regler for Schweiss-registrets kvalifikationstests. Både ansøgerens og hundens præstation til kvalifikationstesten er afgørende for, om ansøgeren tilbydes at starte på det toårige uddannelsesforløb som ny hundefører, eller om ansøgeren får afslag.

Vurderingen af ekvipagen foretages af to på forhånd udpegede bedømmere, og starter allerede ved ansøgerens fremmøde til morgenkaffen og afsluttes først ved frokosten, der afslutter arrangementet. Der foretages således en helhedsvurdering af den samlede ekvipages kvalifikationer, herunder også hundeførerens sociale og kommunikative kompetencer illustreret på hele prøvedagen.

Kvalifikationstesten vurderes på et internt skema, hvor følgende 7 kvalifikationer og kompetencer bedømmes:

- Hundeførerens sociale og kommunikative kompetencer
- Hundeførerens forståelse for arbejdet i Schweiss-registret
- Hundeførerens schweiss- og jagtfaglige niveau
- Samarbejdet mellem hund og hundefører
- Hundeførerens arbejde på sporet
- Hundens potentiale som schweisshund – remarbejde
- Hundens potentiale som schweisshund – hetz

For hvert prøveelement giver bedømmerne en karakter på en skala fra 1 til 5, hvor 5 er det bedste.

Bedømmelsen af kvalifikationstesten meddeles ikke ansøgeren på selve dagen, og ansøgerne må ikke kontakte bedømmerne om prøven efterfølgende. Som udgangspunkt har ekvipager, der opnår et gennemsnit på mindst 3½ og ingen 1-taller en kvalitet, der er forenelig med optagelse i Schweiss-registret. På baggrund af resultatet fra kvalifikationstesten afgør Schweiss-sekretariatet i samråd med Schweissudvalget, hvilke ansøgere der skal inviteres til at starte på det toårige uddannelsesforløb.

Ansøgerne får i september skriftlig besked fra Naturstyrelsen om resultatet af prøven, herunder karaktererne for de 7 prøveelementer og om den samlede afgørelse.

2. Krav til ansøgerens personlige egenskaber

Rekrutteringen af nye schweisshundeførere skal understøtte og videreudbygge Schweiss-registrets eftersøgningskapacitet på en positiv måde. Naturstyrelsen tillægger det afgørende betydning, at nye hundeførere kan leve op til rollen som schweisshundefører. Schweiss-registrets hundeførere har en fælles mission: At sikre vildtets tarv. Derfor har Registret et værdisæt, som nye hundeførere naturligvis også skal handle ud fra. Det består af fire værdier: Vi har selverkendelse, vi samarbejder, vi er tilgængelige og parate og vi udstråler professionalisme. Herunder beskrives, hvordan de fire værdier har særlig betydning for nye hundeførere.

Vi har selverkendelse

Selverkendelse handler om at kende egne (både fører og hunds) styrker og begrænsninger, så der altid er fokus på at løse den enkelte eftersøgning bedst muligt. En vigtig egenskab i den sammenhæng er ydmyghed over for eftersøgningsopgaven. Uanset hvor erfaren og fagligt dygtig man er, vil der altid være noget at lære af at samarbejde med andre hundeførere, og der vil altid være eftersøgninger, hvor man øger chancen for at finde vildtet ved at tilkalde en (mere) erfaren kollega/hund.

Vi samarbejder

Samarbejde betyder, at opgaven løses bedst muligt af Registret, ikke af individer. Som udgangspunkt foretages den enkelte eftersøgning af én ekvipage, men samarbejde er fundament for, at alle opgaver løses bedst muligt af Registret. Naturstyrelsen tillægger det derfor afgørende betydning, at nye hundeførere kan være med til kollegialt at styrke det eksisterende, lokale team af hundeførere.

Ansøgeren skal således være i stand til at fungere som et loyalt og troværdigt teammedlem, der er loyal og respektfuld over for sine kollegaer i Schweiss-registret.

Vi er tilgængelige og parate

Alle schweisshundeførere forventes at tage deres del af både jagt- og trafik eftersøgninger. Det er dog ikke ensbetydende med, at man ikke må sige nej til en eftersøgning, for som schweisshundefører må man nemlig gerne prioritere privatliv og arbejdsliv højere end schweissarbejdet - schweisshundeførere skal være hele mennesker

Når det er sagt, er det en fælles opgave for Registret at påtage sig de eftersøgninger, Registret rekvireres til - og det kræver samarbejde og parathed til at bistå hinanden.

Vi udstråler professionalisme

Schweiss-registret har siden sin begyndelse i 1974 opbygget stor troværdighed og respekt blandt jægere og den øvrige befolkning. Det ansvar og den tillid skal alle Registrets hundeførere leve op til - både i forbindelse med de praktiske eftersøgninger, men også til hundetræning, i jagtforeningen og andre steder, hvor schweissarbejdet kan blive et samtaleemne. Rekvirenterne skal trygt kunne kontakte enhver af Registrets hundeførere og blive mødt med en høj faglighed og en professionel tilgang til opgaven.

Det har stor betydning, at ansøgeren har relevant erfaring med jagt på klovbærende vildt og erfaring med arbejde med jagthunde. Det er ikke afgørende, hvor mange dyr, en ansøger har nedlagt, men hvor god erfaring vedkommende har til at kunne håndtere forskellige situationer, kunne læse og tyde situationen, kendskab til vildtets adfærd i forskellige situationer m.m. Egen erfaring med vildtets reaktion før, under og efter skudafgivelse giver hundeføreren en faglig ballast til at håndtere eftersøgningerne på en kvalificeret måde.

Hvis en ansøger tidligere har overtrådt gældende jagtlovgivning er det også noget, der indgår i vurderingen af ekvipagens egnethed. Der er en særlig høj forventning til Schweiss-registrets hundeførere, når det handler om jagtlig etik og moral, og der vil derfor være jagtlovsovertrædelser, der vil betyde, at en ansøger får afslag på sin ansøgning. Men der vil naturligvis også være tilfælde, hvor der er formildende omstændigheder, der gør, at det ikke vil have indflydelse på en ansøgers egnethed.

Der er altså store forventninger til ansøgerens person og samarbejdsevner med lokale hundeførere, forståelse og ydmyghed omkring opgaven og allervigtigst fokus på vildtets tarv frem for egen succes. Personlige træk som empati, situationsfornemmelse og psykisk balance er også afgørende for, om du som schweisshundefører kan håndtere de nogle gange pressede situationer, du kan komme ud for. Det er ikke gavnligt for hverken vildtets tarv, Registrets omdømme eller hundeføreren velbefindende, hvis den enkelte hundefører ikke formår at holde hovedet koldt og agere inden for de rammer, der er fastsat.

Ansøgerens lokale renommé har også en vis betydning for, hvorvidt vedkommende anses egnet til optagelse i Schweiss-registret. For at leve op til rollen som schweisshundefører kræver det, at man er vellidt og respekteret i sit lokalområde. Som hundefører har man en særlig bemyndigelse, der kræver, at der er tillid til hundeføreren, og at hundeføreren i alle sammenhænge formår at værne om både sit eget og Registrets gode omdømme.

3. Optaget på det toårige uddannelsesforløb – og hvad så?

De ansøgere, der inviteres til at starte på det toårige uddannelsesforløb, skal nu virkelig til at lære! Der er dels nogle krav under uddannelsen om deltagelse på kurser og samarbejde med lokale hundeførere, dels skal hundeføreren til at opbygge reel eftersøgningserfaring som legitimeret schweisshundefører.

Det toårige uddannelsesforløb starter med et obligatorisk todags-internatkursus, der holdes i løbet af september eller starten af oktober. Som afslutning på todags-kurset udleveres legitimationskort, og ansøgerne er nu optaget i Schweiss-registret. De næste to år skal hundeførerne deltage i flere kurser, samt løbende registrere hvilke erfarne hundeførere, de har arbejdet sammen med. Der lægges meget stor vægt på, at det handler om at samarbejde om at sikre vildtets tarv, og at det ikke er en konkurrence om at klare sig bedre end de andre.

Der er krav under uddannelsen om, at de nye hundeførere deltager på mindst ét lokalmøde og mindst ét andet efteruddannelsesarrangement (fx Schweisskonferencen).

I særlige tilfælde kan Naturstyrelsen forlænge en hundeførers uddannelse (fx pga. længerevarende skade på hund/fører eller relativt få eftersøgninger).

De krav og forventninger Naturstyrelsen har til ansøgere, og som ansøgere vurderes på, er fortsat gældende under uddannelsen - og i hele den tid, man er optaget i Schweiss-registret. Viser det sig, at hundeføreren imod forventning ikke lever op til kravene, kan Naturstyrelsen vælge at stoppe uddannelsesforløbet. Og viser det sig for hundeføreren, at det at være optaget i Schweiss-registret ikke lever op til forventningerne, kan hundeføreren altid vælge at træde ud af Registret igen.

Men det er Naturstyrelsens klare håb og forventning, at de hundeførere, der optages i Registret, bliver en positiv del af det samarbejde og den høje faglighed, der kendetegner Registret. Der er løbende brug for dygtige ekvipager i hele landet, så hvis du har lyst til at blive schweisshundefører, er det bare at gå i gang!